

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2020/13

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

Közreműködtek:

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti: dr.Hermán M. János és Szomor Attila.

A. Alkema-ten Hoeve, Berta Dániel,
drs. Kelemen Attila Csongor, D.Dr.Kozma Zsolt,
Rostás Kriszta Timea, Tápai Katalin,
Téglásy Sándor, Urbán Ákos

Szolgálati rend az egyházközségünkben:

2020. január 12., Igét hirdet: Hermán M. János

2020. február 9., Igét hirdet: Kelemen A. Csongor

2020. márc. 8., A liturgiai szolgálatot Hermán M. János nyug. lp. végzi. Az igemagyarázatot Németh Piroška református vallásánár tartja

2020. június 1., Pünkösd. Szabadtéri istentisztelet Urk-ön. Igét hirdet: Kelemen Csongor. Visszanézhető itt: <https://www.youtube.com/watch?v=GjWv4qLfoHg>

2020. június 14., Testvér-találkozó, Zeistben. Szabadtéri istentisztelet a cserkészeti központ udvarán. Igemagyarázattal szolgál Németh Piroška vallásánár. Liturgia: Hermán M. János nyug.lp.

2020. július 12., Helyszín: Zwolle, Plantagekerk. Igé hirdet: Kelemen Csongor. Konfirmandusok bizonyoságtétele:Németh Piroška. Konfirmandusok fogadalmátétele és üdvözlése az egyházközség nevében: Hermán M. János és Urbán Ákos gondnok.

2020. augusztus 9., Istentisztelet a szokásos helyen, a zwollei lutheránus templomban. Igé hirdet: Kelemen Csongor.

2020. augusztus 23., Igé hirdet, keresztele, ünnepi megemlékezés Szent István királyunk államalapításáról. Szolgál Hermán M. János.

2020. szept. 13., Igé hirdet: drs. Kelemen Csongor.

2020. október 11., Igé hirdet: drs. Kelemen Csongor. Tárnok Eszter presbiteri beiktatását is nt. Kelemen A. Csongor végezte

2020. október 25 Ünnepi megemlékező isstentisztelet. Szolgál Nagy Tibor Sándor

2020. november 8. Az igé hirdet szolgálatát Hadnagy Edina Melánia hatod éves teologus végzi: PthU.

2020. november 29., Advent ünnepe. Igé hirdet, úrvacsoraosztás.

2020. december 13. Igét hirdet nt. Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkipásztor. Keresztele: nt.Kelemen A. Csongor. Kovács Kata vezényletével fellépnek a Hágai Magyar Kvintett énekesei.

2020. dec. 26., Karácsony Másodnapja, Úrvacsora – A

dühöngő járvány miatt a tervezett istentiszteletünk és karácsonyi ünnepélyünk a zwollei templom tulajdonosainak a kérésére elmarad. D.V. Találkozunk Urkben!

Általában az istentiszteletekkel egy időben folyik a vasárnap iskolai foglalkozás a gyermekekkel, azután pedig szeretetvendégség keretében beszélgetünk egymással. Sátoros ünnepeink másodnapján úrvacsoraosztásra kerül sor, d.e. 11 órakor.

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Lelki-pásztorok: dr. Hermán M. János és drs. Kelemen Csongor Attila. Presbiterok: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Truczka József és Tárnok Eszter Lídia. Diakónusok: Bodor József, Czimbalmos Klára. Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekfoglalkozások vezetője: Rohaan Éva.

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként van említve.

Info: jhermanm@gmail.com, Tel: 038-4233247 –

refistentiszteletzwolleban

Web oldalunk, vagyis a honlap jelzete: <https://zwolleireformatus.nl/> Webmester: Téglásy Sándor

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

2020 június 1-től az országos szabályok szerint harminc lélek gyűlhet össze a hollandiai templomokban. Figyelem, változás: 2020 januárjától délután fél háromkor tartjuk az istentiszteleteinket

Híveinknek és Olvasóinknak Áldott adventi készülődést és Boldog Karácsonyi Ünnepeket Kívánunk!

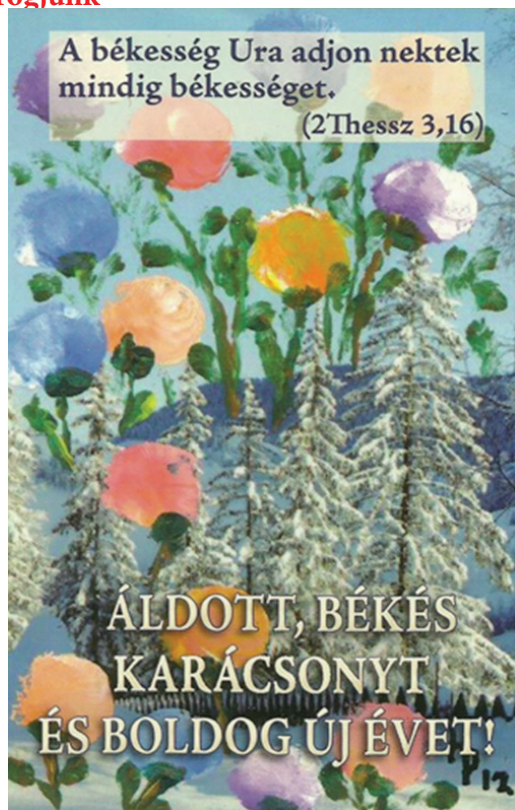
A 2020 dec. 6-iki Kárpátmedencei Református Ima-nap tematikáját a Kárpátaljai Nőszövetség készítette elő. Könyörögjünk a meghurcoltakért és a pusztító utálatosság elenyészéséért, tudván hogy a sötétséget a mennyei fény elűzi!

A GYÁSZOLÓ CSALÁDOKNAK BŐSÉGES VIGASZTALÁST KÍVÁNUNK! KÉRJÜK, HOGY A HÍVEINK, BÁRHOL IS ÉLJENEK, BÁTORÍTSÁK EGYMÁST! ISTEN IGENIS SZERET BENNÜNKET! EGYSZÜLÖTT FIÁT ADTA, HOGY VALAKI HISZ ŐBENNE, EL NE VESSZEN, HANEM ÖRÖK ÉLETE LEGYEN! ÁMEN

„Imádkozni fogok Istenhez, hogy kegyesen őrizzen meg és védjen meg minket. Magam pedig fertőtleníték, segíték frissen tartani a levegőt, gyógyszert beadni és azt magam is beszédem. Elkerülöm a helyeket és az embereket, amikor nem szükséges a jelenlétem, nehogy engem megfertőzzön, majd másokat is megfertőzzön a hanyagságom, ami esetleg halálukhoz vezet. Ha Isten el akar vinni, tudja, hol talál meg. Addig is azt teszem, amit elvár tőlem, és nem leszek felelős a saját halálomért vagy mások haláláért. De ha a felebarátomnak szüksége van rám, nem kerülöm, hanem bátran megyek hozzá. Az istenfélő hit tehát nem tapintatlan, nem vakmerő, és nem is teszi próbára Istent.”

Luther Márton - 1517. Wittenberg -

Reméljük, hogy ezt a világvjárványos esztendőt mi közös imádkozással fejezhetjük be december 31-én. Aznap a nemzeti összetartozás erősödéséért is könyörögjünk

Horváth Proska ausztriai művésznő munkája nyomán (Ried)

D. Dr. Kozma Zsolt:

Karácsony és új élet

A most következő gyülekezeti előadásban két kérdésre keressük a választ. 1. A múltra nézve: Hogyan kezdte ünnepelni a keresztyénség karácsonykor Jézus Krisztus születését? 2. A jelenre nézve: Mit jelent a mai gyülekezet, a mai keresztyén ember számára a karácsony ünneplése?

1. Jézus Krisztus földi tartózkodásának idejét az idők teljességének szokták nevezni. Maga a kifejezés kétszer fordul elő az Újszövetségben: a Galáciaiakhoz és az Efézusiakhoz írt levélben. Csak az első helyen vonatkozik az Ige testet öltésére: „Mikor pedig eljött az idő teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született...” (Gal 4,4). Az időt itt az apostol a napok és az évek folyamatoságában nézi, s ez eljutott egy olyan ponthoz, amikor eléri teljességét, célját. Mint a tölcsérbe torkolló folyadék, a testet öltés időpontja úgy szívja magába az időt. Azonban az Újszövetség nemcsak arról tud, hogy Jézus Krisztusban betelt az idő, hanem arról is, hogy vele indul egy olyan életszakasz, amelyikben Krisztus uralma kezdődik. Hogy a testet öltés az idő teljessége, a célhoz jutó óvilág és a beálló újvilág metszőpontja, azt a hagyomány azzal fejezte ki, hogy Jézus Krisztus születésétől számította az időt. Ez a számítás azonban csak a későbbi századoktól kezdve ismeretes. A rómaiak Róma alapítási évétől, a zsidók a világ teremtésétől számolták az éveket. Róma alapításának időpontja Kr. e. 754, a zsidók a világ teremtését a Kr. e. 3760-ra tették. Úgy is mondhatjuk: Jézus Krisztus a római időszámítás 754., a zsidó időszámítás 3760. évében született. (Ez azt jelenti, hogy ma, 2020-ben a zsidók 5780. éve van.) Hogyan lehetett ezt megállapítani? Egyáltalán biztos-e? Két kérdésre kell megadnunk a választ:

a. Melyik évben született Jézus? b. Melyik napon született Jézus?

a. Melyik évben? Egy római apát, Dionisius Exiguus végzett először számításokat, s ekkortól jelölik a mai sorszámozással az időt. Jézus tehát 1-ben született. Az idők folyamán azonban a tudósoknak volt okuk kételkedni abban, hogy ez a számítás helyes. Az utánaszámítás nehézsége abból adódik, hogy az 1. század írói, Josephus Flavius, Philo, Plutarkhosz csak nagyon röviden, vagy egyáltalán nem tesznek említést Jézusról, csupán Tacitusnál olvashatunk róla (Annales XV/44). Rá vagyunk utalva azokra az adatokra, amelyeket az evangéliumok közölnek. Egypár olyan adatot találunk, amelyek irányadók lehetnek: Az evangéliumok említik, hogy Jézus születésének évében még élt Nagy Heródes, aki viszont Kr. e. 37–4 között uralkodott. E szerint Jézus Kr. e. 4-ben, vagy még korábban született. A Lukács evangéliumából tudjuk, hogy Augustus császár Círenius helytartója alatt összeírták a Római Birodalom lakosait. Ez az összeírás kb. Kr. e. 7-től

Kr. u. 7-ig tartott, tehát 14 esztendő, így ez közelebbi időponthoz nem segít. De nemcsak Lukács evangéliuma tartalmaz olyan közléseket, amelyek Jézus születése időpontjának megállapításához hozzásegítenek, hanem a Máté evangéliuma is. Ez a betlehemi csillaggal kapcsolatos. Három bölcs napkeleten meglátja a fényes csillagot. Kérdés: honnan tudták ebből a többé-kevésbé szokatlan jelenségből, hogy „megszületett a zsidók királya”? A középkorban már Kepler csillagász kimutatta, hogy a Keleten feltűnő csillag csak a Jupiter lehetett. Ez az egész világ uralkodó csillagát jelentette. Egy ősi csillagvizsgáló intézet (Szippar) előre megmondta, hogy a Jupiter találkozik a Szaturnuszsal a hal jegyében, s ez egy új világekorszakot jelent, mégpedig az utolsót. A Szaturnusz Palesztina csillaga volt. A mágusok (valószínű, hogy csillagászok voltak) azt tudták tehát, hogy eljött az egész világ uralkodója Palesztinába, itt van a világekorszakok beteljesedése, hódolni kell a megszületett király előtt.

Mikor történt ez a jelenség? A Jupiter feltűnése csak akkor volt érdekes, és csak akkor volt igazi látvány, ha az égbolton összeesett a Vénusszal. Ez Kepler számításai szerint Kr. e. 4-ben következett be, s a kínai csillagászok is ugyanerre az eredményre jutottak. Ha a fényjelenség rendkívülien nagy volt, ez azt jelenti, hogy a Jupiteren, Vénuszon, Szaturnuszon kívül a Mars is egybeesett, ami csak minden 794. évben ismétlődött meg. Ez is Kr. e. 4-re mutat. Ki szoktak még indulni Lk 3,1-ből, amely szerint Jézus Tiberius császár 15. évében lépett fel, Keresztelő Jánossal együtt – csak éppen azt nem tudjuk, hogy akkor hány éves volt. A zsidó papi rendek szolgálatát visszafelé követve, Zakariás pap, aki az Abija rendjéből való volt (Lk 1,5), Kr. e. 4-ben, vagy 6-ban volt soros. A Kr. u. 6. században élt szerzetes nyilván tévedett, amikor megállapította Jézus születésének az évét. Ma csak annyi biztos, hogy Jézus Krisztus Kr. e. 4–7 között született. Nem szabad megbotránkoznunk ezen az eltérésen, s nincs miért kiigazítani sem. A hit számára elsősorban nem az a fontos, hogy mikor született Jézus, hanem az, hogy ő mit jelent az én számomra, s nem csupán egy napon az esztendőben, hanem egész életemben. Azokat, akik túlhangsúlyozzák az időpontokat, Pál így inti: „Aggódva figyeltek a napokra, hónapokra, az évszakokra és az esztendőkre. Attól féltetek titeket, hogy talán hiába fáradoztam értetek.” (Gal 4,10–11) Ma az emberiség nagy része Jézus Krisztus születésétől kezdve számolja az éveket az örökkévalóság felé. (A Krisztus születése előtti éveket csak 18. századtól kezdve számolták.) S szerintünk, hogy nem az a lényeges, hogy pontosan meg tudjuk határozni az esztendőt, hanem az, hogy eljött az Ézsaiás által megígért idő, amit maga Jézus Krisztus így jelentett ki a názáreti zsinagógában: „Az Úr Lelke van énrajtam, hogy... hirdessem az Úr kedves esztendejét.” (Lk 4,18–19)

b. Melyik napon született Jézus? Ebben még nagyobb a bizonytalanság, hiszen az első századok keresztyénei

egyáltalán nem ünnepelték a karácsonyt. Miért? Mert Jézus Krisztus mennybemenetele után a tanítványok – erőteljesen először Pál apostol – nem a születésben, hanem a halálban látták életének legfontosabb mozzanatát. Ennek vetülete volt az is, hogy az ősegyházban a „natales martyrum”-ot ünnepelték, azaz a mártírok születésnapját, és ez mártírhaláluk napja volt. A Kr. u. 2. század végén úgy látszik, egyesek már Jézus születésnapjának pontos dátumát keresik, hiszen Alexandriai Kelemen gúnyolódik azokkal, akik az Úr születésnapját rögzíteni akarják. A 3. század elején Origenész egyházatya azt mondja, hogy pogány dolog születésnapot ünnepelni, és a következő keresztyén ünnepeket sorolja fel: vasárnap, nagypéntek, húsvét, pünkösd.

A Bibliában csak a fáraó és Heródes születésnapjáról olvasunk. Kezdetben tehát nem volt semmilyen hangsúly azon, hogy Jézus születésnapját megünnepeljék. Különösen két tényező terelte Jézus születésére az egyház figyelmét. Először is, maga Jézus Krisztus halálának megünnepelése fordította vissza a keresztyének tekintetét a születésre. Jézus születésének és fogantatásának misztikus csodáját különösen a keleti egyház hangoztatta és élte át bensőségesen. Másodszor, az eretnekek elleni harc. Egy ilyen felfogás szerint a földi Jézus csak a megkeresztelkedésnél egyesült a mennyei Krisztussal, a hangsúlyt tehát nem Krisztus születésére tették, hanem megkeresztelkedésére. Ezzel szemben az egyház annak az igaz tanításnak szerzett érvényt, hogy Isten Fia a születéskor öltött testet Jézus Krisztusban, a döntő esemény ott, Betlehemben ment végbe, és ezért ezt az eseményt kell megünnepelni.

Mikor született Jézus Krisztus? A 3. században úgy vélték, hogy tavasszal. A régiek március 21-et, vagy 22-t tartották a világ teremtése kezdőnapjának, és azt mondták, hogy a Napot Isten a 4. napon teremtette, és ezen a napon született Jézus Krisztus is. Cyprianus egyházatya idejében (3. sz.) úgy gondolták, hogy Jézus vagy márciusban, vagy áprilisban született, de ezek az időpontok még nem voltak ünnepnapok. A 3. századtól kezdve találkozunk a január 6-án tartott epifánia ünneppel, ami szó szerint: megjelenés. Ez a hagyomány először a keleti egyházban honosodik meg, és valószínűleg azzal van kapcsolatban, hogy Alexandriában január 6-án tartották Dionüszosz ünnepét, amikor a Nílusnak csodatevő erőt tulajdonítottak. Ezzel szemben a keresztyének hangsúlyozták a Jordán folyóból kijövő Jézus Krisztus világmegváltó hatalmát és azt, hogy az Atya ekkor mondta ki: „Ez az én szeretett Fiam...” A 4. századtól kezdve ez az epifánia ünnep két részből állt: 5-én emlékeztek meg Jézus születéséről, 6-án pedig megkeresztelkedéséről. Január 6-hoz a megkeresztelkedésen kívül még két hagyomány fűződött: a napkeleti bölcsek ekkor imádták a megszületett királyt, majd Jézus ekkor tette az első jelt Kánában: megsokasította a bort. A keresztyén világ a 4. századtól kezdődően december 25-én ünnepli Jézus Krisztus születését. Hogyan lehet ehhez az időponthoz jutni?

A számítás először is abból az egyházi hagyományból indult ki, hogy Jézus március 25-én fogantatott. Másodszor: december 25-én volt Ízisz pogány istennő vérfertőző ünnepe Rómában. Ezt a keresztyének Jézus születésének megünneplésével akarták kiszorítani. Harmadszor, közrejátszott az a tény, hogy december 25-én volt a római naptárban a téli napforduló, amikor a győzelmes Napot ünnepelték az egész birodalomban. A keresztyén egyház a Messiásra vonatkozó malakiási idézettel válaszolt a pogány Nap-kultuszra: „De fölragyog majd az igazság Napja számotokra...” (Mal 3,20), valamint Simeon bizonyágtételével: „... világossággul a pogányoknak” (Lk 2,32). Hippolytus római püspök (3. sz.) Dániel-kommentárjában olvassuk először, hogy Jézus Krisztus december 25-én született. A püspök megjegyzése csupán magánvéleménynek számítható, és semmiképpen nem jelenti azt, hogy ekkor ünnepelték a karácsonyt is. Több mint egy évszázadnak kellett eltelnie ahhoz, hogy a Római Ünnepi Kalendáriumban (336-ban) december 25-e szerepeljen. Hivatalosan csak 354-ben ünnepelték ekkor Jézus születését. Nyugaton Nagy Konstantin császár idején vált általános ünneppé, és a cél az volt, hogy Keleten is azzá tegyék. Itt ragaszkodtak az ősi teofánia-ünnephez. Khrüszosztomosz 386. december 20-án Antiochiában tartott prédikációjában azt mondja, hogy Rómában olyan feljegyzések vannak, amelyek segítségével pontosan megállapítható a december 25-i dátum. Hívja a gyülekezetet, hogy 5 nap múlva Jézus születését ünnepeljék, amely „minden ünnep bölcsője”. Konstantinápolyban 379-ben, Egyiptomban 431-ben vezették be hivatalosan ünnepként. Jeruzsálemben a 6. század közepéig az epifániát tartották, és nagyon nehezen fogadták el a december 25. napját. A kor szimbolikus, allegorikus magyarázati módjához tartozik az, ahogyan Augustinus értelmezi a december 25-ét. Azt mondja: Jézus Krisztus az év legrövidebb napján született (akkor dec. 25-ét tartották annak), hogy figyelmeztessen: a sötétség szűnni kezd, és a világosság egyre inkább nő. Ma mind a római katolikus, mind a protestáns egyházak a karácsonyt december 25-én ünneplik. Az ortodox egyházak közül egypár szintén, de a jeruzsálemi, az orosz, a szerb és más ortodoxok január 6-án. Az örménykeresztyének egypár nappal később, január 18–19-én.

2. Az előadás második felében arról fogok beszélni, hogy mit jelent a mai keresztyén ember számára tudni a karácsony eredetét. – Először azt a figyelmeztetést kell kihallanunk mindezekből, hogy tartsuk meg a karácsonyi ünnep keresztyén tartalmát. A keresztyén né vált Római Birodalomban szokássá volt a pogány, lakmározásokkal egybekötött ünnepeket úgy kiírtani, hogy ugyanarra a napra tettek keresztyén évfordulókat. A pogány Ízisz istennő ünnepén fajtalankodások, lakmározások töltötték ki a napot. E helyett jött a keresztyének csendes, bensőséges karácsonyünnepélése. A pogány napkultuszt kiszorította a mindenki számára felkelő Nap, Jézus Krisztus, aki a világ világosságává

lett. Az ünnep tartalmának a helyettesítése nem ment egyszerűen, zökkenő nélkül. Így például Augustinus arra a kéri a keresztyéneket, hogy ezen a napon ne imádják a Napot, hanem azt, aki a Napot teremtette. – A középkor szigorú puritanizmusa merevvé tette ezt az örömnepet, majd a 19. század erkölcsi és a 20. század szekularizációs jelensége Krisztus születésének az ünnepét átváltoztatta az evés-ivás alkalmává. Ezek mellett a karácsony a népi és kevésbé népi szokások felújításának alkalmává vált. Hozzájárult ehhez az István- és a János-napi köszöntés, a születésnapozás hagyománya, és így sajnos, az eredetileg pogány ünnep azon az úton van, hogy ismét pogánnyá váljék. Kell tudnunk tehát, hogy honnan jön ez az ünnep, de azt is, hogy merre tart, azért, hogy megőrizzük keresztyén, Krisztusra néző tartalmát. A december 25-öt mindentől mentesíteni kellene, ami eltereli a világ figyelmét a testté létel csodájáról. Sajnos, karácsonykor ahelyett, hogy bevonulnánk családunkba bensőséges ünnepet ülni, utcai hangos énekléssel, összegyűjtött társaságok névnapozásával pogánnyá tesszük december 25-öt. Nem lehetne ezeket a nem a keresztyénség lényegéhez tartozó szokásokat karácsonyról áttenni szilveszterre és új-évre? Adjunk számot Isten és lelkiismeretünk előtt arról, hogy milyen karácsonyra ké-szülünk. Pogány vagy keresztyén karácsonyra? Hallgassuk meg azt, amit Péter apostol nekünk is ír: „... mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjete az üdvösségre”. (1Pt 2,2)

– Jézus Krisztus születésének az ünnepe eszünkbe juttatja a felekezeteiben és országaiban elszakadt keresztyén világ egységét. Akik azon munkálkodtak, hogy az először nyugati ünnepet Keleten is elismertessék, mint például Khrüszosztomosz Antiochiában, azért tették ezt, hogy az egész Anyaszentegyház egységét a közös ünneplésben kifejezésre juttassák. Az eltérő húsvétünnepelés mellett, ma a közös karácsony ünnepnek úgy kell végbemennie, hogy minden felekezet megjelenik a jászol előtt, és az abban fekvő Jézus Krisztuson keresztül tekint át a másik hitvallására. Minden karácsonykor egy olyan életnek kellene megkezdődnie, amelyben Ő a két nemzetséget egy új emberré teremti (Ef 2,15). Ismeretes, hogy a reformáció kezdetén őseink a karácsonyi ünnepnek nem tulajdonítottak akkora jelentőséget, mint például a nagy-pénteknek. Kálvin János karácsonykor az éppen soron következő ige alapján prédikált és nem a karácsonyi történetről. Majdnem öt évszázad alatt a református egyházban is nőtt a karácsony megünneplésének a jelentősége, és ha ez belső, tartalmi növekedést jelent, akkor örvendhetünk. – Jézus Krisztus születésének a napja egy új élet kezdetét kell hogy jelentse. A születésnap megünneplése pogány eredetű szokás, a keresztyénségbe szomorú körülmények között jött be. Ahogyan már említettem, az első vértanúk halálának napjáról emlékeztek meg az őskeresztyének, de ez tulajdonképpen születésnap volt. Az első há-rom évszázadban is csak Jézus halálának és feltámadásának napján ünnepeltek

a keresztyének, hiszen ez volt a döntő. Nem az, ami volt, amikor Jézus született, hanem ami halálával és feltámadásával kezdődik, az örök élet. Merre terelik mindezek a keresztyén ember tekintetét? Minden születés a halált juttatja eszünkbe. Így szoktuk mondani: a halálra születünk. Ezzel szemben a keresztyén élet Krisztus halálával kezdődik, és ezért azt mondhatjuk: az életre halunk meg. Ezzel összekapcsoltuk a Krisztus testté lételének és feltámadásának tényét egyetlen keresztyén élménybe: Krisztus egész földi élete (születése, halála, feltámadása) egy olyan új élet kezdetét jelenti, amely az örökkévaló ünnepbe, az örök életbe torkollik. – Ha megfigyeljük a karácsony eredetének a történetét, sok olyan kozmikus, az egész világot átfozó jelenséggel találkozunk, amelyek mutatják, hogy Jézus Krisztus nem csupán az emberi élet újjátevője, nem csupán az egyház Megváltója, hanem az egész világ Ura. János az evangélium bevezetőjében elmondja, hogy minden ezen a világon az Ige által lett (Jn 1,3). Pál arról beszél, hogy a bűn miatt az egész teremtetett világ hiábavalóság alá vettetett, továbbá azt is, hogy a világ abban a reménységben él, hogy megszabadul a romlandóságtól (Róm 8,20–21). Máté evangéliuma 2. részében arról van szó, hogyan válik az akkori csillagászati tudomány annak az eszközévé, hogy hírről adjon Jézus születését. Ő nem csupán az egyházé, és születésnapja nem csupán a keresztyének ünnepe kell hogy legyen, hanem az egész világé, mert Ő a világ világossága. Ilyen értelemben idézzük Pál apostolt: „Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az, a régi elmúlt, és íme: új jött létre.” (2Kor 5,17) – Jézus Krisztus megszületett és ezzel megadta világ új életének a lehetőségét. Ahogyan elavulhatott a régi zsidó, vagy régi római időszámítás, mert Jézussal új világkorszakba lépett az emberiség, úgy Krisztus születése mindig az óember megöklését és az új ember megelevenítését kell hogy jelentse számunkra. Ezért karácsonykor Istennek személyhez szóló, gyakorlati parancsa ez: „Öltsétek fel amaz új embert, aki Isten tetszése szerint valóságos igazságban és szentségben teremtetett.” (Ef 4,24) Az ige szerint ez az új ember megvan – nekünk csak fel kell öltözni. A megszületett Jézus Krisztus az új ember: szeretetével, türelmével, szolgálatával, engedelmisségével. – Jézus Krisztus szeretetében karácsonykor emberi szeretetek szülehetnek. Elflejtők, megbocsátók, nem érdeklődők, nemcsak felebarátot, hanem ellenséget is befogadók. Uram, add, hogy újjászülessek szeretetben! **Jézus Krisztus türelmében karácsonykor emberi türelmek születnek. Az emberi rosszindulattal szemben, a türelmetlenek és idegesek között is. A félelemben is, az árulókkal szemben is, a Krisztust nem szeretőkkel szemben is. Uram, add, hogy újjászülessek türelmedben!** Jézus Krisztus szolgálatából karácsonykor emberi szolgálatok születtek. Olyanok, amelyek nem várnak viszonzást, olyanok, amelyekben nem valamit, hanem önmagunkat adják, olyanok, amelyek alább akarnak szállni, hogy Ő növekedjék. Uram, add, hogy újjászülessek szolgálatodban!

Jézus Krisztus engedelmisségében karácsonykor emberi engedelmisségek születnek. Feltétel nélküliek, gyermekiek, szolgálaiak. Olyan emberi engedelmisség születik, amely „szolgai formát vesz fel”, amely teljes étellel a maga akaratát az Ő akaratába olvasztja. Uram, add, hogy újjászülessek az engedelmisségben! *(Kolozsvár-irisztelepi gyülekezet)*

BETHLEHEMI CSILLAG

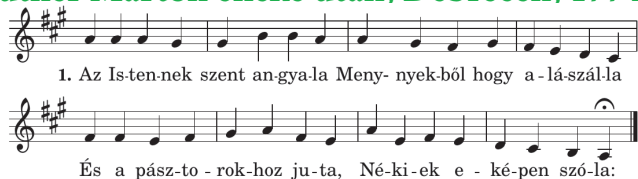
800 év után először ismét látható lesz a betlehemi csillag 2020 karácsonyán

A Jupitert és a Szaturnuszt Naprendszerünk két legnagyobb bolygójaként tartják számon a csillagászok, akik szerint a betlehemi csillagot a két bolygó együttállása hozta létre. A szakemberek számításai szerint 800 éve nem voltak annyira közel egymáshoz, mint most karácsonykor lesznek, így újra láthatóvá válik a betlehemi csillag. „December 21-én éjszaka a két planéta a telihold 1/5-nek megfelelő távolságra látszik majd egymáshoz képest, szinte egybeolvadnak” – emelte ki Patrick Hartigan, a houstoni Rice Egyetem csillagásza. „A két bolygó közel állása meglehetősen ritka, mintegy 20 évenként bekövetkező esemény” – részletezte a professzor, hangsúlyozva, hogy még ritkább az az együttállás, amikor roppant közel látszik egymáshoz a Jupiter és a Szaturnusz. Az origo.hu portál cikke szerint a két gázóriás fokozatosan kerül egyre közelebb egymáshoz a téli égbolton, végül december 21-én szabad szemmel szinte egy „csillagnak” fognak látszani. A legközelebbi helyzetükben nagyjából a telehold felényi távolságra lesz látható egymástól a két bolygó és ez karácsony napjáig valószínűleg úgy is marad.

Már a 17. században Johannes Kepler is úgy vélte, a betlehemi csillag története a Jupiterhez és a Szaturnuszhoz köthető, míg mások azt gondolták, a napkeleti bölcsek három bolygó, a Jupiter, a Szaturnusz és a Vénusz hármasság együttállását követhették. A Vénusz ugyan nem lesz részese az együttállásnak, ám a jelenség az égen, különösen az Egyenlítő környékén, de a világ bármely táján látványosnak és láthatónak ígérkezik. „Egészen 1226. március 4-éig kell visszamenni, a planéták ilyen közeli együttállása akkor volt megfigyelhető a hajnali égen” – mondta a csillagász, aki szerint egészen 2080. március 15-éig nem is lesz ilyen közel újra a Jupiter és a Szaturnusz. A következő hasonló együttállás pedig 2400 után következik be, így mindenképpen érdemes megfigyelni a jelenséget.

Luther Márton éneke után, Debrecen, 1774

1. Az Istennek szent anyja
Mennyekből hogy alászálla
És a pásztorokhoz jutta,
Nékiek eképen szóla:

2. Mennyből jövök most hozzátok,
És íme nagy jó hírt mondok,
Nagy örömet majd hirdetek,
Melyen örvend ti szívetek.

3. E mai nap egy kis gyermek
Szűztől született tinétek,
A gyermek szép és oly ékes,
Vigasságra kellemetes.

4. Már lehozta az életet,
Mely Istennél volt készített,
Hogy ti is véle éljete,
Boldogságban örvendjete.

5. Ez lesz néktek a jegy róla:
Ímé, fekszik a jászolba,
Ott megtaláljátok őtet,
Kitől menny, föld teremtett.

6. Ez Úr Krisztus mi Istenünk,
Nyavalyáinkból kimentőnk,
Ő lészen az Idvezítő,
Minden bűnünkől kivévő.

7. Nyílj meg szívem, lásd meg jobban,
Ki fekszik itt e jászolban?
Ez a gyermek bizonyára
Az Úr Jézus, Isten fia.

8. Jertek hát, mi is örvendjünk,
A pásztorokkal bémenjünk,
Lássuk, mit adott az Isten,
Hozzánk való szerelmében.

9. Mindeneknek teremtője,
Miért vagy ily szegénységbe?
Hogy fekszel az aszú szénán,
Szamár s ökrök közt aludván?

10. Nincs-é senki e világon,
Ki tégedet befogadjon?
Nincsen-é meleg helyecskéd,
Sem gyengén rengő bölcsőcskéd?

11. Néked bársonyod s tafotád,
Aszú széna lágy párnácskád;
Noha nagy dicső király vagy,
Mostan ímé mily szegény vagy!

12. Ó én szerelmes Jézusom,
Édes megváltó Krisztusom!
Jövel, csinálj csendes ágyat,
Szívemben magadnak házat!

13. Ó kedves vendég, nálam szállj,
Bűnömtől ne iszonyodjál,
Jőjj be hozzám, te szolgádhoz,
Szegény megtérő juhodhoz!

14. Én lelkemnek rejtekébe,
Zárkózzál bé szekrényébe,
Hogy el ne felejthesselek,
Sőt örökké dicsérjelek.

15. A mennyei magas égben
Istennek dicsősége légyen,
Ki szent Fiát küldé értünk,
Hogy Megváltónk lenne nekünk.

A közel-keleti keresztények használatába kerül az egykori Kádár-villa Budapesten, 2020 december 16-án

Orbán Viktor miniszterelnök szerda reggel ünnepélyes keretek között átadta a Budapest II. kerületében fekvő hajdani Kádár-villa kulcsát II. Efrém Ignác szír ortodox pátriárkának, így az egyházellenes pártállam néhai vezetőjének rezidenciája az üldözött keresztény egyház használatába kerül - tájékoztatta az MTI-t Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóirodát vezető helyettes államtitkár.

Orbán Viktor miniszterelnök (b2) ünnepélyes keretek között átadta a Budapest II. kerületében fekvő hajdani Kádár-villa kulcsát II. Efrém Ignác szír ortodox pátriárkának (b3)

Fotó: MTI/Miniszterelnöki Sajtóiroda/Fischer Zoltán

A baráti találkozón a magyar kormányfő és a szír pátriárka mellett Nikodémus moszuli szír ortodox érsek, Timoteus damaszkuszi szír ortodox érsek, valamint Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Azbej Tristan államtitkár is részt vett. II. Efrém Ignác pátriárka nagyrabecsülését fejezte ki a magyaroknak az üldözött keresztények érdekében tett erőfeszítéseikért, egyben köszönetet mondott az épület használatának felajánlásáért - mondta a sajtófőnök.

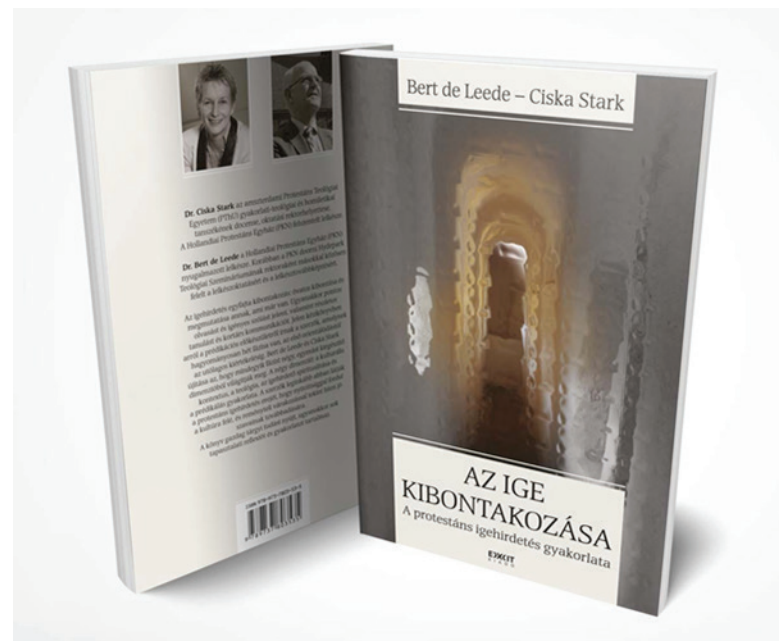
ÚJ KÖNYVEK KÖNYVEK ÚJ KÖNYVEK KÖNYVEK ÚJ KÖNY- VEK KÖNYVEK ÚJ KÖNYVEK

Bert de Leede – Ciska Stark : Az ige kibontakozása - 360 oldal > puha borító

Dr. Ciska Stark az amszterdami Protestáns Teológiai Egyetem (PThU) gyakorlati-teológiai és homiletikai tanszékének docense, oktatási rektorhelyettese. A Hollandiai Protestáns Egyház (PKN) felszentelt lelkésze.

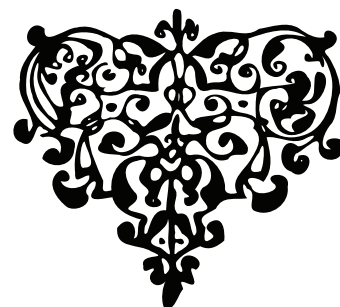
Dr. Bert de Leede a Hollandiai Protestáns Egyház

(PKN) nyugalmazott lelkésze. Korábban a PKN doorni Hydepark Teológiai Szemináriumának rektoraként másokkal közösen felelt a lelkészoktatásért és a lelkésztovábbképzésért.

Az igehirdetés egyfajta kibontakozás: óvatos kibontása és megmutatása annak, ami már van. Ugyanakkor pontos olvasást és igényes szólást jelent, valamint részletes tanulást és kortárs kommunikációt. Jelen kézikönyvben arról a prédikációs előkészületről írnak a szerzők, amelynek hagyományosan hét fázisa van, az első orientálódástól az utólagos kiértékelésig. Bert de Leede és Ciska Stark újítása az, hogy mindegyik fázist négy, egymást kiegészítő dimenzióból világítják meg. A négy dimenzió: a kulturális kontextus, a teológia, az igehirdető spiritualitása és a prédikálás gyakorlata. A szerzők leginkább abban látják a protestáns igehirdetés erejét, hogy nyitottsággal fordul a kultúra felé, és reményteli várakozással tekint Isten jó szavainak továbbadására. A könyv gazdag tárgyi tudást nyújt, ugyanakkor sok tapasztalati reflexiót és gyakorlatot tartalmaz.

Kelemen Csongor Attila

Nico ter Linden: Az a hír járja (A sorozat második kötete: Máté és Márk evangéliuma)

Nico ter Linden bibliaértlemező szemlélete végtelenül egyszerű: az olvasónak a keresztyénség lényegével kell találkoznia, lehetőleg úgy, hogy emberközelbe kerüljön a hit titka. Nyilvánvaló, „hogy az emberi lélek imádásra teremtett, de nem mindegy, hogy ki, mit és hogyan imád, mint ahogyan az sem, és hogy milyen tanulságokat szűr le az átélés nyomán...” Annakidején, 1996-tól kezdve az amszterdami lelkipásztor szerző azzal a kíváncsisággal írta a műveit, hogy azok bárcsak elérnék a hitoktatók, az igehírdetők és az igehallgatók szívét. A sűrű kiadások száma, a fél milliónyi példány azt tanúsítja, hogy a könyveit szívesen fogadták. A valójában felnőtteknek szánt bibliai elbeszélések ebben a kötetben javarészt Jézusról szólnak, aki a saját életével és a példabeszédeivel arra tanít, hogy győzzük le magunkban a hatalmaskodásra kényszerítő hajlamot. Ha sikerül, akkor a gyermeki áhitattal hallgatott történetek nyomán a felebarátunk megbizonyosodhat arról, hogy életünkben és halálunkban egyaránt békességre lelhetünk. Amit pedig Nico ter Linden metaforaként kezel vagy a saját látásmódja szerint szimbolikusan értelmez, azt is alázatosan teszi, senkit sem akar meggyőzni az általa megfogalmazott magyarázat elfogadására. A tanulság leszűrését és a döntést a reá jellemző csendességgel mindig reánk bízta. A visszajelzések alapján hálás meglepetéssel állapították meg Hollandiában, hogy a meseszerűen elmondott történetek és csodák arra ösztönözték az olvasókat, hogy nekifogjanak a Biblia olvasásához és tanulmányozásához.

Pár évvel ezelőtt a Juhász István Alapítvány titkára mutatta be a fogházban fordított mű első kötetét a nekünk oly drága kolozsvári Teológiai Intézet dísztermében, 2017 december 14-én. Akkor, karácsonyi ajándékként került a professzorok és a diákok asztalára. **Az a hír járja (Ez volt a sorozat első kötetének is a címe, amely a Tóra elbeszélését tartalmazza.)**

Ida Eldering-Jonckers Nieboer lelkipásztor testvérünk beszédéből idézünk: „A mai időkben az úgynevezett tudományos és racionális gondolkodás dominálja az ember lelki fejlődését. És egyik következménye ez, hogy elvesztődik a vallásos érzés és megértés. A mai ember távol áll az akkori szimbólumoktól és rítusoktól. Egyre bizonytalanabb és idegennek érzi magát, amikor szóba kerül a Biblia vagy a hit. Inkább elkerüli e témát. Ez a könyv ezért újra elmeséli a bibliai történeteket, elbeszélés formájában meg is magyarázza, és ezáltal aktualizálja is azokat.”

A mű fordítója, a mi györgyfalvi Antal Árpád barátunk, műszaki emberként, életének nehéz helyzetében, lelki kihívásnak és vigasztalásnak érezte ezt a munkát. Lelki erőt merített belőle és Isten gondviseléséeként tapasztalhatta, hogy ezáltal is szolgál. Ezúton is örömmel gratulálunk az újabb fordításhoz. /Nico ter Linden (1936 július 26 -2018 január 28) összesen három öszövétségi, és két újszövétségi elbeszélő kötetet írt, amelyekhez egy tartalmi összefoglaló is tartozik./

A vele készült interjúk során Nico ter Linden mindenkor kiemelte, hogy bibliai elbeszéléseivel, a bibliai képek értelmezésével, a megújított nyelvezettel, a saját maga alkotta kifejezésekkel az Ige jobb megértését akarta szolgálni. Az

volt a fő célja, hogy a hit átadását kimozdítsa az egy helyben való topogásból.

Zwollében 2017 december 24-én mutatta be az első fordítást Ries Nieuwkoop lelkipásztor testvérünk. A magyar istentiszteleten felolvasta Nico ter Linden üdvözlétét, aki boldog volt, hogy megérhette a magyar kiadást. A mostani apokaliptikus jeleket hordozó időben Istené a dicsőség, hogy 2020 karácsonyán csillagkövető, a hit útján való járásra buzdító művet adhatunk a gyermekek és a szülők kezébe.

Dr.Hermán M. János nyugalmazott lelkipásztor, a Juhász István Alapítvány elnöke

Zwolle, 2020 december 12-én

Az a hír járja: II. Márk története és Máté története
Nico ter Linden Kolozsvár, 2020 15 x 23 cm ISBN:
978-606-9091-21-0 280 oldal Puha borító

Nico ter Linden (1936–2018) Utrechtben, Nijmegenben és az Egyesült Államokban tanult teológiát. Szolgált Stompertorenben, Alkmaarban, Nijmegenben és 1977–1995 között az amszterdami Westerkerkben. Saját televízió-műsora és a Trouw országos napilapban külön rovata volt. Emellett tucatnyi könyvet írt.

1995-ben a De Keizerskroon Alapítvány megbízta, hogy főfoglalkozásban mondja el mai nyelven a Bib-

liát. A Biblia ugyanis mint könyv vagy inkább könyvgyűjtemény 2-3000 évvel ezelőtt keletkezett, s Európa – és benne a magyarság kultúráját – ezer éven át mélyrehatóan befolyásolta. Mindazonáltal a több ezer éves szavak, képek, fogalmak meglehetősen idegenek, gyakran érthetetlenek a mai ember számára. Pontosan ebben rejlik e könyv nagy értéke, hogy elbeszélés formájában teszi érthetővé, hozza közel a mai emberhez a Bibliában rejlő óriási kincset.

Az *Az* *ahírjárj* *acím* *űsorozat* *második* *kötete* *olyan* *űjszö-*
vetségi történeteket tartalmaz, melyeket Márk és Máté evangélisták jegyeztek fel. Apró szösszenetek és súlyosabb jelenetek Jézus életéből és tanításaiból. Csodatörténetek és példabeszédek egy mester-történetmondó szemszögéből.

Kozma Zsolt – Tunyogi Lehel: Mérlegen. Önéletrajzi beszélgetések.

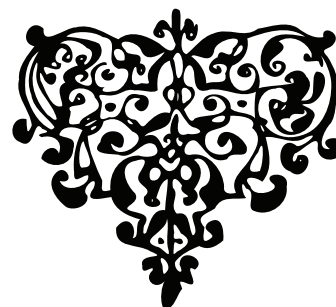
Mérlegen. Önéletrajzi beszélgetések Kozma Zsolt – Tunyogi Lehel Kolozsvár, 2017 15,5 x 23,5 ISBN: 9789737803443 124 oldal Keménytábla

„Az egész életutam nem a környezetem, barátaim, családom és nem is a lelkiismeretem mérlegén van, hanem annak a kezében, Aki „hiteles mérleggel” mér engem (Jób 31,6). Csak bízhatom abban, hogy ha az egyik serpenyőben az eddigi 82 évem van, a másikban Isten kegyelme.

A Magyarországi Református Egyház adatbázist tett közzé a világhálón. A Kárpátmedence lelkipásztorai és más tisztségviselői arról vallottak, hogy a megkérdezettek a diktatúra szájkosara ellenére táplálták a gyülekezeteket, és ők maguk is táplálkoztak az igével. A református egyház Isten naponkénti kegyelméből élve, tagjaiban, gyülekezeteiben, szolgálataiban nemcsak túlélte a prés-nyomást, hanem végezte szolgálatát és megélte keresztyénységét.

Többször kérdezték, és ez természetes, hogy miképpen ítélem meg ezt a két esztendő. Úgy gondolom, hogy három időfázist kell megkülönböztetni. Először magát az ott töltött két évet, amit ugyan lelkileg-tesztileg egészségesen túléltem, de az a gondolat sokat foglalkoztatott, hogy elveszítem a napokat, a hónapokat, noha ismétlem, ez nem jelentett olyan nagy traumát nálam, mint másoknál. Életemnek további nagy szakaszában meg kellett látnom, hogy a fogság évei testi, lelki hasznomra voltak. Többször eszembe jutott Ezékiás király gyógyulás utáni imádsága: „Áldásul volt nekem a nagy keserűség” (Ézsaiás 38,17).

A nyugdíjkor kezdete kiszámítható, a vége nem. Csak Isten tudja az ember „hónapjainak számát” (Jób 14,5), s ahogyan tudatosan készültem a nyugdíjazásom napjára, próbálok ugyanúgy tudatosan készülni annak utolsó napjára. Ha másért nem, hát azért, mert arra gondolok, hogy a kisebb-nagyobb betegségek előre küldött emlékeztető és figyelmeztető jelek. Próbálok ezeket hívó nyugalommal megérteni és elviselni. Az egyik fiam azt mondta: édesapám nagyon tudatosan készül a halálra. És ez így igaz. Ez a „készülés” munkát is jelent, amit nem hagyok abba addig, amíg testi-lelki erővel és értelemmel bírom. Ha a jó Isten megjelentené, hogy már csak két nap van az életemből, úgy gondolom, hogy nagyon intenzíven dolgoznék, hogy lehetőleg mindent befejezzek, hogy minden szálat elvarrjak.” Kozma Zsolt.

Tőkés László:

Kiútkeresés a hazugság világából

A temesvári forradalom 31. Évfordulóján az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, valamint az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja (Platform of European Memory and Conscience, PEMC) szervezésében tartanak az idén – a pandémiás körülményekhez és korlátozásokhoz igazítva digitálisan – megemlékezést a temesvári antikommunista népfölkelés és rendszerváltó forradalom kitörésének eredeti helyszínén. A Mária téri református templomban (hivatalos címe: Temesvár, Timotei Cipariu u. 1. sz.) 2020. december 15-én, kedden egy rövid áhítatot, online beltéri megemlékezést, egy nemzetközi online konferenciát, két könyvbemutatót, végül pedig koszorúzást tartanak a hagyományoknak megfelelően.

Nyitóbeszédet helyi idő szerint 14 órakor mond Tőkés László volt temesvári lelkipásztor, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület előző püspöke, az EMNT elnöke. Az európai antikommunista forradalmak emlékezete címmel Lukasz Kaminski, a PEMC elnöke, A temesvári forradalom emlékezete címmel pedig Florian Mihalcea, a Temesvár Társaság (Societatea Timișoara) elnöke szólal fel. 14.30-tól Szilágyi Zsolt moderálja a Kisebbségek elnyomása a diktatúrában című online konferenciát, amelyhez neves honi és külhoni szakértők szólnak hozzá (Bakk Miklós, BBTE, Tomas Hiio -- Észtország, Marius Oprea, Fundatia Doinea Cornea). 16 órakor kezdődik a könyvbemutató: Tőkés László Kiútkeresés a hazugság világából című friss kötetről Zalatnay István (Magyarország) és Hermán M. János (Hollandia) teológiai doktorok beszélnek. Florian Mihalcea a Să nu uităm című reprezentatív PEMC-kiadványt mutatja be, ennek magyar nyelvű változata a 30. évfordulóra jelent meg tavaly. Németh Zsolt országgyűlési képviselő és Tőkés László püspök zárszavát követően 17 órakor helyezik el a megemlékezés koszorúit a templom falán lévő emléktábláknál.

Az eseményeket bárki élőben követheti az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Facebook-oldalán (

<https://www.facebook.com/emnt.org/>), valamint ezen a ZOOM-linken: <https://us02web.zoom.us/j/86993102033>.

Ó, terjeszd ki, Jézusom, oltalmazó szárnyad

Heer Jezus spreid uw vleugels, bescherm ons bange zijn.

Kalmeer in ons de vreugde 't verlangen en de pijn.

Wees alles, wees mijn uitzicht, als donker komt de nacht.

Erbarmen mag ervaren, o Gij, mijn hulp en kracht.

Ó, terjeszd ki, Jézusom, oltalmazó szárnyad,

És csitíts el szívemben bűt, örömet, vágyat!

Légy mindenem, légy fényem, sötétben jó az éj,

Nagy irgalmadból élnem szüntelen Te segélj!

Maak alles rein door Uw bloed, vergoten ook voor mij.

Ik bid om nieuwe geestkracht, een wil aan U gewijd

Wij vragen, groten en kleinen, waak over ons en wacht!

Dat wij Uw vrede ingaan, oh zegen onze nacht!

2. Ó, mosson meg egészen az értem kifolyt vér!

Új lélekért könyörgök, újult akaratért.

Kicsik, nagyok mind kérünk: örködj vigyázva ránk!

Békességbe térünk: Te áldd meg éjszakánk!

<https://youtu.be/PWRTRaEN138> (Szent-egyházi Gyermekfilharmónia előadásában)

Holland nyelvre fordította: Hannie Herman- M

Hans Végh: Mijn tropenjaren. Ervaringen van een predikant op Curaçao

Over de auteur

Hans Végh studeerde theologie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. In 1981 werd hij predikant en diende achtereenvolgens de gemeenten Schoonrewoerd, Middenmeer, Amsterdam-Noord en Bunschoten-Spakenburg (eerst Gereformeerde Kerken in Nederland, later Protestantse Kerk in Nederland). Hij voelde zich altijd aangetrokken tot landen in de tropen. Hij vroeg zich af hoe het was om daar te werken en te wonen. Toen hij de kans kreeg naar Curaçao te gaan, greep hij die kans met beide handen aan. Van 2008 tot 2019 was hij predikant bij de Verenigde Protestantse Gemeente van Curaçao. In 2019 ging hij met emeritaat. /Aantal pagina's: 166. Prijs: € 19,99. incl. verwerk- en verzendkosten naar Nederland en België/

Makkay József: Amikor a halálra ítélt kegyelmet kapott – Tőkés László az 1989-es népfelkelés előzményeiről, az elszámoltatás elmaradásáról

Harmincegy évvel ezelőtt a temesvári forradalom szikrájának számító református lelkészt, Tőkés Lászlót utolsó kétségbeesésében a kommunista hatalom

akár tortúrával is arra akarta rávenni, hogy nyilvánosan vallja be, külföldi titkosszolgálatoknak dolgozik. Interjúnkban a Ceaușescu-rendszer bukását előidéző eseményeket elevenítjük fel Tőkés Lászlóval. Tőkés László szerint a múlttal való szembenézés nélkül nem lehet teljes és hiteles a demokráciába való átmenet

Fotó: Makkay József – Az 1989. decemberi események óta eltelt harmincegy év távlatából hogyan látja, drasztikusabb következménye is lehetett volna, ha Nicolae Ceaușescu brutálisabb fellépést rendel el a temesvári magyar lelkésszel szemben?

– A keményebb fellépés elmaradása nem a Temes megyei Szekuritátén múlt. Radu Tinu, a Temes megyei Szekuritáté parancsnokhelyettese dühöngött, hogy az ellenem irányuló kemény fellépésről szóló javaslatokat Bukarestben nem fogadták el. Bizonyossággal kijelenthetem, hogy furcsa mód Ceaușescu mentette meg az életemet, amikor temesvári zaklatásaim oldalvizein azt a parancsot adta a szekusoknak, hogy ne fogjanak le, ne zárjanak be, és ne likvidáljanak. Konkrét rendelkezése nagyjából így szólt: „Követni kell, ellensúlyozni, és a propagandáját semlegesíteni.” Iulian Vlad tábornok szerint december 16-án Ceaușescu adta ki a temesvári kilakoltatásomról szóló parancsot.

– A szekuritátés tisztek és a kommunista párt helyi potentátjainak a kilakoltatással kapcsolatos véleménye megoszlott. December 15-én és 16-án a helyszínen érzékelték, hogy a tiltakozásból nagyobb baj lehet, ezért a kommunista elnyomó gépezet egy része visszatáncolt volna, hogy lehűtsék a felforrósodott kedélyeket. Ceaușescu parancsa azonban fellebbezhetetlen volt: a diktátor végül is akkor tette a legjobbat, amikor kiprovokálta a robbanásig feszült helyzetet. – Az emberek többsége Tőkés Lászlót az 1989. decemberi megmozdulás szikrájaként ismeri, holott a temesvári eseményekig hosszú út vezetett. Visszaemlékszik arra, hogy mikor került először a Szekuritáté célkeresztjébe?

– Sejtéseim voltak arról, hogy teológus hallgatóként már figyelnek. Ezzel brassói segédlelkész koromban szembesítettek, amikor kétnapos kihallgatásra vittek a Szekuritáté székházába. 1975 őszén kerültem Brassóba, és ekkor látták elérkezettnek az időt, hogy figyelmeztessenek, rajtam tartják a szemüket. Egy Onac

nevű szekuritátés tiszt elembe tette a rólam készült kolozsvári feljegyzéseket, hogy én egy nacionalista-irredenta ember vagyok. Innentől fogva világossá vált, hogy minden lépésemet figyelik.

– Tudatosult önben, hogy ez akár börtönhöz is vezethet? – Ez a fajta megtorlás azért nem merült fel bennem, mert tiltakozásaimmal legitim célt követtem. Mindig volt alibim arra, hogy törvényes dolgokat teszek. A román alkotmányban „garantált” névleges vallás- és szólásszabadságra hivatkoztam. Ezek az akciók rendszerint nem akkor derültek ki, amikor a Szekuritáté tudomást szerzett róla, hanem jóval korábban beszélgettem erről a református püspökökkel vagy a vallásügyi inspektorral. Első körben őket kerestem meg, amikor a dési egyházmegyében például felmérést készítettem, hogy híveinknek hány falinaptár-ra és énekeskönyvre van szüksége. De az legitim kérdés volt, hogy a magyar szülők magyar osztályba írassák gyerekeiket. – A kérést hogyan juttatták el a magyar szülőkhöz?

– Megszereztük több erdélyi megye telefonkönyveit, és kimásoltunk 10-15 ezer magyar nevet. A magyar iskolamentő akció felhívását borítékoltuk, és biztonság kedvéért Kárpátokon túli városokban adtuk postára, hogy ne szúrjon szemet a nagy mennyiségű küldemény. Mindez hiú ábránd volt, mert lebuktunk, és 15-20 megyére lebontott kihallgatási hullám kezdődött el. Testvéreimet is becitálták a Szekuritátéra Erdély különböző városaiban. Kemény kihallgatások voltak fenyegetéssel és szembesítésekkel. Hogy megúsztuk, az annak köszönhető, hogy igazából nem találtak fogást rajtunk. A korabeli román törvények szerint is a szülő szabadon dönthetett, hogy magyar vagy román osztályba írassa-e a gyerekét. – Volt, akit hasonló akciókért agyonvert a Szekuritáté. Ön szerencsés embernek tartja magát, hogy verés nélkül, „csak” kihallgatásokkal megúsza?

– Engem is mindig fenyegettek, de a verést megúsztam. Talán a családi és a nemzetközi kapcsolatrendszerünk nyújtott némi védelmet a brutálisabb fellépéssel szemben. Sokat jelentett Nagy Gyula püspök fia, Nagy László, aki szintén részt vett akcióinkban, és nálam radikálisabb fellépésekre is hajlandó lett volna. Együtt buktunk el, a hatalommal kollaboráló apja pedig gondolom, védte. Másrészt a nyolcvanas években a Szekuritáté tartózkodott a nyílt erőszaktól: inkább arra törekedtek, hogy a „delikvenseket” megnyerjék. Akit lehetett, beszerveztek és lefizettek. – Amikor 1989. december 17-én hajnalban a Tőkés házaspárt Szilágymenyőbe hurcolták, volt-e sejtése arról, mire készül a hatalom?

– Ez hamarosan kiderült a vallatások idején. Mindkettőnket külön-külön vallattak a községközpontban, Szilágyszegezen. Hajnalban vittek, és késő este hoztak vissza a parókiára, hogy ne legyen a faluban feltűnő. A parókiát teljesen elzárták a külvilágtól, időnként egyedül a gondnokot engedték be hozzánk. A Jászvásárról ide küldött magas rangú szekustiszt egy dolgot akart: valljam be, hogy melyik titkosszolgálatnak a megbízás-

sából „forgattam fel” Temesvárt. Választhattam volna a KGB, a CIA vagy a magyar titkosszolgálat között. Az volt a tervük, hogy a nyilvánosság elé lépve mondjam el, külföldi erők ágense vagyok. A Ceaușescu-beszédet követően, december 20-án este a vallatósiztek bedurvultak. Nem fért kétség ahhoz, hogy másnap testi kínzással próbálnak rávenni a számukra kedvező vallomás kicsikarására.

A volt református lelkész legitim célt követett tiltakozásaival a kommunizmus idején

– Korábbi beszélgetésünkön mondta, hogy miközben december 21-én Ceaușescu még teljhatalmú diktátor volt, a vallatósiztek megmagyarázhatatlan módon teljesen megváltoztak. Ezt akkor mire vélte? – Akkor nagyon kísértett a magyar történelemből jól ismert Török Bálint esete, akit a törökök ilyen mézesmadzaggal hálóztak be. Tény, hogy a vallatósiztek megváltoztak, és elkezdtek barátságos hangnemben beszélgetni, majd nyilatkozatot írtak alá velünk arról, hogy a vallatások során nem bántalmaztak. Mintha mi sem történt volna, 21-én este a helyi milíciaőr vezetője pazar vacsorával látott vendégül a lakásában, másnap, december 22-én pedig nem vittek kihallgatásra. Délben derült ki, hogy a Ceaușescu házaspár menekül. Utólag végiggondolva a velünk megesett december 21-ei eseményeket, világos, hogy akkor állt át a másik oldalra a Ceaușescu-klánt kiszolgáló apparátus. – Mire emlékszik a Ceaușescuék menekülésének idejéről? – Megjelent a parókia előtt egy fekete Volga, amitől nagyon megijedtünk. Aztán kiszállt belőle a feleségem nagybátyja. A kocsit korábban egy árverésen vásárolta. Ők voltak az első vendégek, akit átengedtek a falut addig hermetikusan elzáró rendőrségi ellenőrzésen. Az előző, csütörtöki nap volt életem mélypontja, december 22-e, péntek pedig a legboldogabb nap, amikor a halálraítélt kegyelmet kap. Megindult a látogatók lavinaszerű áradata, ami napokon át tartó, végeláthatatlan zarándoklattá alakult át. – A rendszerváltás után találkozott-e a vallatósiztjeivel? Van-e arról tudomása, hogy manapság mivel foglalkoznak? – Sokat elmond az a tény, hogy amikor hozzájutottam a Szekuritáté irattárában őrzött, sok ezer oldalnyi megfigyelési dossziémhoz, 1989. december 13-a után nem találtam több bejegyzést. A temesvári megmozdulások időszakáról és az azt követő szilágysági kihallgatásokról egyetlen feljegyzést sem adtak át, pedig azokban a napokban legalább 60-70 oldalt írtak le velem. A szekuritátés iztek utóéletéről alig tudok valamit. Ungvári Iosifot – aki a kolozsvári megfigyeléseket végezte – egyik lelkészársam temette el pár éve. A volt szekustiztek közül Radu Tinu bukkant fel Temesváron, aki később sikeres vállalkozóként folytatta a rendszerváltás után. Ő továbbra is kísért, mert az egyik bukaresti peremben – amit Filip Teodorescu szekusvezér és Ioan Talpeș, a kommunista nómenklátúra másik vezéregyénisége ellen indítottam a hazaárulózó és ügynököző vádjai miatt – hajmeresztő módon Radu Tinut hívták meg tanúnak.

– Hisz még abban, hogy el lehet számoltatni a kommunista múltat Romániában? – Erre voltak kézzelfogható törekvések, amikor az Európai Parlament 2009-ben a nácizmussal azonos mértékben ítélte el a kommunizmust. Tíz évre rá, 2019 decemberében a romániai forradalom 30. évfordulóján az Európai Parlament nyilatkozatban szorgalmazta az igazság feltárását, ami azóta is írott malaszt maradt, mert semmilyen jogi következménye nincs. A kommunizmus bűneit feltáró Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platform munkája nem kapott anyagi támogatást. Jól látható, hogy a román államérdek szembekerül a történelmi igazságtétel és a jóvátétel követelményével. A kialakult helyzetért többé vagy kevésbé az egész román politikai osztály cinkosságot vállal a valóság elfedésében.

– Kelet-Európa más országaiban jobb a helyzet e téren? – A volt kommunista országok szintjén általános jelenséggel van dolgunk. Véleményem szerint Lengyelország és Csehország elvégezte a kötelező házi feladatot, a többi országban pedig együtt élnek a múlttal. Nagymértékben ez az oka a rendszerváltozás nagy ellentmondásainak. Kelet-európai tapasztalataink azt mutatják, hogy az átvilágítást, a múlttal való szembenézést nem lehet megspórolni. E nélkül nem lehet teljes és hiteles a demokráciába való átmenet. Forrás: <https://kronikaonline.ro/erdelyi-hirek/amikora-halalra-itelt-kegyelmet-kapott-n-tokes-laszlo-az-1989-decemberi-nepfelkeles-elozmenyeirol-az-elszamoltatas-elmaradasar>

A karácsonyfát Szentmátéban az angyal hozta

Orbán János ny. tanár, Rajka

Minden karácsony előtti csütörtökön volt Lekencén karácsonyi vásár. Jó ötven éve (1960-1970 között) még gyalog is elmentek az emberek, mert itt lehetett megvásárolni az ajándékokat és beszerezni a karácsonyfát. Balkáni módon, akinek nem jutott, az „szerzett”. Face rost – ez volt a szegényt félretevő jelző. Elszánt borgói hegyi emberk lopták az erdőről a fiatal fenyőt, hozták feketén, mint a deszkát. Ha a rendőrség megzavarta őket, gyors lovaikkal eltűntek a legközelebbi határ úton és előfordult, hogy a miliciát is alaposan megkorbácsolták. Akinek sikerült, az a hazafelé vezető ösvényeket választotta....

A katonás beszerzést most az angyal jelenet követte: valamelyik rokon fehér lepedőbe burkolozva hozta a hátán a karácsonyfát. Az ajándékokat a karácsonyok, így többes számban hozták. Nem tudom honnan származik ez a szokás, a szomszéd falvakban nincs. A karácsonyok messzi földről jöttek csilingelő szánkóval. Rendszerint a rokon kisgyerekeket szokták megajándékozni. Mézeskalács, alma, dió volt az ajándék. (Mátéban perecek, fiuknak, huszár vagy kard, lányoknak szív.) A karácsony csilingelt az ajtóban, vagy vesszővel verte az ajtót, a gyerek elmondta a Miatyánkot. Majd megnyílt az ajtó és egy kéz betett egy tiszta

takará ruhába csomagolt ajándékot amit a gyerek nagy örömeiben kicsomagolt. Majd bejött egy ember és elmondta, hogy milyen karácsonyt látott elmenni. Megkínálták egy pohár borral, boldog ünnepeket kívánt, és rövidesen távozott.

Karácsony estén nem volt mulatás, sem ünnepi vacsora. Készülődés volt tisztálkodás borotválkozás. Nagymamám vezetésével az énekes könyvből elimádkoztuk a karácsony esti imát. Másnap reggel odatették az előző nap elkészített káposztát főni. Kis reggelizés után mentek templomba. Aki otthon maradt, az táplálta a tüzet, hogy főjön a káposzta. Az igazi ünnep csak az úrvacsora vétele után kezdődött. Karácsonyi ebédre töltött káposzta volt, utána kezdték meg a mákos és diós kalácsát, lehetett mulatni. Első nap estéjén is volt kántálás, akkor már a fiatal házaskarát csoportok is jártak és a Csendes éj énekelték. A kántornak nem volt szerepe benne. Az úrvacsorai bort és kenyeret valaki önként ajánlotta, nem volt egyházi bor.

Karácsony szombatján, December 24-én a délelőtti órákban kántálni jártak a kisgyerekek.

Több csoportban, utcánként esetleg szomszéd utcával együtt indultak. Külön alszeg, külön felszeg, külön a fiúk, külön a lányok, külön a románok külön a magyarok. A katolikus Király Jancsi is velünk énekelt Krisztus Urunknak áldott születését... De az anyjától megtanultuk a Mennyből az angyalt, náluk azt énekeltük A románoknak is magyarul énekeltünk. A román fiúk jártak a bethlehemi csillaggal, CU STEUA. Tri crai de la rasarit. A bukarestieknél láttam ilyet a villamoson. A románoknak pénzt szoktunk adni, mi almát, ritkábban diót szoktunk kapni, pénzt nem. Jobban örvendtünk egy marék diónak mint egy mai gyerek egy kompjuternek. Akik már konfirmáltak, azok este kántáltak. Ezek már generációnként csoportosultak. Külön a leszerelt nagyleányok, külön a frissen konfirmáltak, külön a lányok. Ezek már a Mária éneket énekelték: „Karácsony estéjén elindult Mária,” stb. A román nagyok énekelték az „O ce veste minunata” kezdetű kántálót. A négy nyelven értő móríci cigányok is kántáltak, az énekükbe bekomponálták nagyapámat is Orbán Márton cel frumos, többre nem emlékszem. A papokat nem volt szokás kántálni. A cigányokat borral kínáltuk, korsójukba is töltöttünk, a tarisznyájukba kalácsot. Határozottan emlékszem, hogy Bethlehemes Játék nem volt! A szokásokról általában azt tudtuk, hogy nekik az ajándékot a fa alá tették.

Másod és harmadnapján volt a bál, délután és éjjel. Csak konfirmálás után lehetett menni, gyerekeket nem engedtek. A lányokkal együtt mentek az anyák is. A bál a táncházban volt, külön a magyarok s külön a románok számára. A táncházért a fiatalok nyáron „fizettek”, rendszerint kapálással. Az elharapozó szocializmusa idején, a kollektivizálás után nem volt szabad külön bált szervezni, az szeparatizmusnak számított. A barátság nevében muszáj volt együtt táncolni. Ebből konfliktus nem lett, de a magyarok

nem táncoltak GYÁ LUNGUT, a románok sem csárdást. A Bethlen gróftól elvett udvarházat nevezték kulturothonnak, itt volt a bál. A zenész cigányok rendszerint Lekencéről származtak. A kezesek állították őket, két banda volt, egy magyar cigányokból álló banda, a Ferenc bácsié, egy pedig román cigányokból állt, az volt a Mikié. Érdekesség, hogy a román cigány fiát Jancsinak hívták. Az Istvánokat és Jánosokat is felköszöntötték, de tipikus István vagy János köszöntő ének nem volt. Rendszerint törölközőkendővel megkötözték a lábukat és csak akkor oldották el ha kaptak inni.

Köbölkúton két karácsonyt kellett volna eltöltenem, de egyikén sem voltam jelen, nem tudom milyen szokások élnek. Először 1966-ban szolgáltam közöttük, mint mint helyettes tanító. A kecsedi roman igazgató nagyon tulbuzgó kommunista volt. Szánkóval végigjárta a falusi iskolákat, a tanyaiakat is, és ellenőrizte, hogy ki van jelen. A helyetteseket azzal fenyegette, ha nem mennek Besztercére továbbképzésre, akkor kirúgja őket. Félttem és elmentem. 1973-ban mint szakképzett tanár, már nem félttem, hazafelé menet megálltam Lekeencén és hasmenéssel kiirattam magam egy hétre, egy liter pálinkáért. A többiek ott maradtak és jelen voltak az igazgató ellenőrzésén. Aztán Mátéba kerültem, ott már nem volt a kecsedi szigorúság. Délelőtt bementünk az iskolába, aláírtuk a kondikát, megittunk egy kávé majd haza mentünk. Nem ellenőrzött senki, a pártnál sem volt téma. Főiskolás diákként is megéltem egy karácsonyt 1970-ben. A főiskolán nem volt szigorú ateista nevelés, nem foglalkozott senki azzal, hogy ki jár templomba és ki nem. De valami tevékenységet a pártnak ki kellett mutatni. Karácsonyra rendszeresen szerveztek nagyon olcsón sí táborokat. Én is részt vettem egyen Marosfőn. Szabadon szelgettünk de néha összegyűjtöttek a diszterembe, kiadták, hogy minden egyetemi központ 24-én este mutasson be valami folklor vagy vidám műsort. Vásárhelyről mind magyarok voltunk és egymás melletti villákban laktunk. Valakinek eszébe jutott, hogy adjuk elő a Mennyből az angyalt románul. Ez így hangzott: INGERII DIN CER AU COBORIT JOS CIOBANII ,CIOBANII!

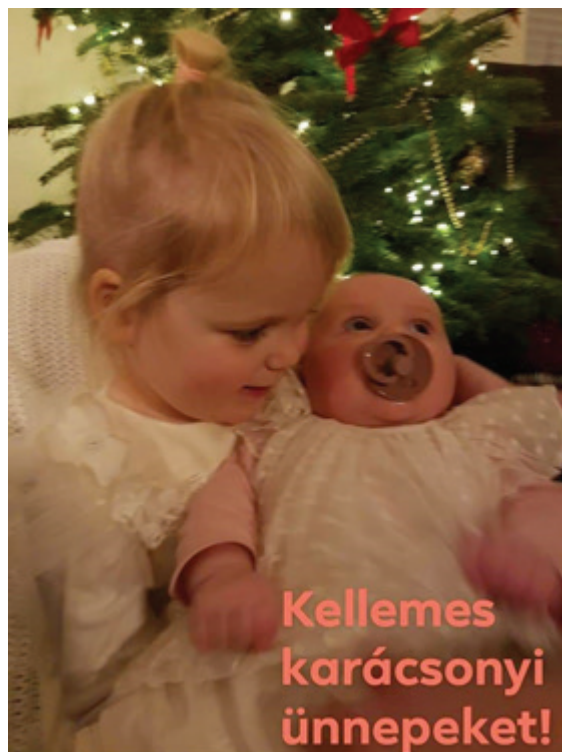
Még nem írtunk a népviseletekről. Az 50-es években még vásár és ünnepnapokon Mátéban és környékén népviseletbe öltöztek. Szeptember közepe körül volt a lekencei nagyvásár. Itt megjelent népviseletbe öltözve a környék apraja-nagyja. Nagyon tarka világ volt. Látható volt, hogy ki román, magyar, szász és cigány. A szászokra alig emlékszem. Azt hiszem, hogy a háború után kifosztott, megalázott maradék szászoknak nem volt kedvük identitásukat mutogatni.

A párt lihegő katonái Óradnán sikeresen bojkottálják az elsőáldozókat, Málomban és Örben pedig a konfirmálókat. Letolták a zselyki tanárokat, hogy a parokián szórakoznak és részt vesznek a karácsonyi istentiszteleten. A fejtágítás, a kioktatások után az élelmes iskolaszolga átadta az inspektoroknak a disznóvágási szeretetsomagot, és ezzel az ügy húsvétig nem került napirendre.

PLANTAGEKERK: A NAGY ÖRÖM, 2020, december hat

Rostás Kriszta Tímea

A mi kis angyalkánk és Szerénánk húga, Valéria Christina Kaspers 2020 szeptember 29-én született hajnali négy óra ötven perckor, mint 3890 gramm csoda. A nevei latin eredetűek, a Magyar Elektronikus Könyvtár (mek.hu) jegyzéke szerint, a Valéria erős, egészségeset jelent, a Christina (Krisztina) pedig, Krisztushoz tartozót/követőt, vagyis keresztényt. A keresztség sákrámentumában 2020 december 6-án részesült a zwollei Plantagekerk református gyülekezet templomában. Különleges alkalom volt ez, hiszen Jos Douma lelkipásztor összesen öt gyermeket keresztelt ezen az istentiszteleten. Sajnos, a korona vírus és a távolság megakadályozták azt, hogy a szüleim, rokonaim és barátaim itt legyenek a keresztelőn, ezért egy kis rövid bevetőt vállalkoztam mondani az istentisztelet elején, megköszönni szüleimnek, nagytatámnak, testvérbátyámnak, rokonainknak, illetve barátainknak, akik online, virtuálisan voltak jelen, hogy lélekben velünk voltak és velünk ünnepeltek.

A zwollei Plantagekerk a kolozsvári Törökvágási Református Egyházközség testvérgyülekezete, ahova én tartoztam, ahol engem kereszteltek, ahol én felnőttem. A múlt karácsonyain ábrándoztam az elmúlt napokban és szüleimet is kikérdeztem arról, hogy hogyan ünnepelték régen a karácsonyt és honnan szerezték be a fenyőfát. Nem mindig voltak a nagyüzletek tele fenyő fákkal és díszekkel, illetve nem mindig volt szabad ünnepelni Karácsonyt, a szocialista Romániában meg főleg nem. De a hitet, reményt, szeretetet nem lehet eltörölni az emberekből, így az emberek mindent megtettek, hogy legyen egy kis ünnep...titokban istentiszteletet tartottak, s fákot vettek sötét utcákon bújálva. Az én testvérbátyám hét évvel idősebb nálam, s narancsot csak az ötödik karácsonyán evett, mert biza ajándékokban sem dúskáltak úgy az emberek régen. De ünnep mindig csak lett valahogy, s szüleink úgy alakították valahogy, hogy minden évben jött az angyal. Én a revolúció után születtem 1990 december 20-án, s én ezeket csak hallásból tudom a szüleimtől.

Csodálatos fények, földön túli öröm és varázs jut eszembe az első karácsonyfa emlékéiről. Szüleim mindig titokban diszítették fel a karácsonyfát, hogy az Szenteste gömböstől, ajándéktól, teli csillogásban jelent meg a nagyszobánkban. A karácsonyfát és az ajándékokat az angyal hozta. Arra már nem is emlékszem, hogy milyen ajándékot kaptam, csak a fára emlékszem, amely csillogott-villogott és olyan szépnek tetszett, mintha nem ebből a világból lett volna.

Karácsonykor jön angyal és hoz nekünk minden jót...micsoda szép hagyomány az angyaljárás. Számomra ez talán közelebb hozta a Jézus születését is, mert az angyalok akik a pásztorokat üdvözlötték, Istent dicsőítették Jézus születésekor, s a legtöbb karácsonyi dalban van utalás az angyalokra akik Istent szüntelen dicsőítik.

Az én személyes karácsonyi emlékeim közül kiemelkedik az angyallal való találkozás az óvodában. Betlehemest adtunk elő, amiben én angyalt játszottam. Az előadás végén bejött egy gyönyörű szép hölgy, aki azt mondta, hogy ő az angyal és ajándékokat hozott számunkra. Meg sem fordult az eszembe, hogy ő is éppúgy be lehetett öltözve angyalnak, mint én. Ez az esemény bennem mély nyomot hagyott. Én szentül hittem, hogy tényleg egy angyal jött el a mennyeknek országából és ott áll előttünk. Hogy is ne hittem volna el, hisz az említett hölgy káprázatosan szép volt, bársonyos haja, selymes bőre volt, s gyönyörű fehér ruhában tündökölt és mikor megölelt, nagyon finom illat áradt belőle, amit még a mai napig is fel tudnék ismerni. Hát ha ember is volt igazából, akár tényleg angyal is lehetett volna. Ki tudja, lehet mégis angyal volt...

Kedves testvéreink! Kedves Barátaink! Köszönjük a szép szavakat és a jókívánságokat!

Ezzel a linkkel lehet visszanezni a keresztelőt, az elején mondtam én is pár sort a szüleim és a családom részére:

https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fkerkdienstgemist.nl%2Fstations%2F482%2Fevents%2Frecording%2F160724520000482%3Ffbclid%3DIwAR1XGOkfZzemo1xSFO_1OGFkf3ysq6CqRB3GkB5Xph17lQzPsv7zxO5KkWA&h=AT3BI8m8Ph0_50xSMum5brtKvMZKQ3sD25AJyKAnWYnBzU5R0UsSTV-3WP51EFWnyrXHm9RwnMQuFHTa34RcXt83e7W7PrP35gXwZK310rJoLvz3GEQXGOtyo5QT5VG S9d6TgCQ

A Biblia arról tanusít, hogy igenis léteznek angyalok. Dr.Fruchtenbaum (2012) szerint a Biblia 273 alkalommal ír angyalokról és a Biblia könyveinek fele említi őket, illetve különböző elnevezéseket kapnak, mint Isten fiai, szentek, vigyázók, őrizők, lelkek, csillagok, szolgálók, seregek, harci szekér és elohim, mivel Isten nevében is szólnak az Általa rájuk ruházott tekintéllyel. Az angyalok Isten teremtményei és legtöbbször férfiember alakjában jelennek meg küldetésüket végezve a Földön. Pál apostol szerint néha nem is tudhatjuk, kik az angyalok, amint írja a Zsidókhoz írt levelében „A vendégszeretetről el ne felejtkezsetek, mert ez általa némelyek, tudtukon kívül angyalokat vendégelték meg.” Példa erre az ótestamentumból is az a történet, amikor Ábrahám három vendége egyszerű embereknek tűntek, ám kiderült, hogy angyalok voltak és

bizonyos küldetésük volt (1 Mózes 18).

Az angyal szó görög eredetű és hírvívót jelent. Azon az esten amikor Jézus megszületett, angyalok adták tudtára a jóhírt az emberiségnek. „Valának pedig pásztorok azon a vidéken, a kik künn a mezőn tanyáztak és vigyáztak éjszakán az ő nyájok mellett. És ímé az Úrnak angyala hozzájuk jöve, és az Úrnak dicsősége körülvevé őket: és nagy félelemmel megfélemlének. És monda az angyal nékik: Ne féljete, mert ímé hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lészen: Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában. Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bepólyálva feküdni a jászolban. És hirtelenséggel jelenék az angyallal mennyei seregek sokasága, a kik az Istent dicsérik és ezt mondják vala: Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat! És lőn, hogy mikor elmentek az angyalok ő tőlök a mennybe, mondanak a pásztoemberek egymásnak: Menjünk el mind Bethlehemig, és lássuk meg e dolgot, a melyet az Úr megjelentett nékünk.” (Lukács 2, 8-14) Az angyalok adták az emberek tudtára, hogy Isten a legnagyobb ajándékát adta számunkra. Ez az amit mi a karácsonyi ajándékozással kissé megpróbálunk utánózni. Viszont Isten ajándéka felülmúl bármilyen Földi ajándékot, mert az az Isten aki megalkotta a vizeket, az eget és a Földet, a hegyeket és völgyeket, a növényeket, az állatokat és az embert, azon az éjszakán eljött közénk, de nem mind teljhatalmú, félelmet keltő uralkodó, hanem megszületett, eljött kiszolgáltatott csecsemőként.

A drága szüleink, angyali természetűek voltak akkor, amikor minden lehetséges módon a karácsonyt minden évben megteremtették nekünk. Vagy mikor tiltott volt karácsonyt ünnepelni, akkor este kilopóztak a városba, bujkálva karácsonyfát venni. Mert Karácsonyt ünnepelni kell azonképp, miképp a jóhírről szól, mert a jóhír tudtul adására még mindig szükség van, sőt, nagy szükség van, abban a világban ahol a Karácsony igazi üzenete elmosódik, háttérbe kerül. Azt az ajándékot amit Isten készített számunkra minden évben újra meg lehet kapni, újra át lehet élni és tovább lehet adni. És mert a Karácsony erről a jóhírről szól, hogy Isten levette halhatatlanságát és mindenhatóságát, szegény és sokat szenvedő emberré lett, hogy a bűneinket magára vevén megmentsen minket, nekünk örök életet szerezve.

Krisztus eljött, eltörölte bűneinket, s így mi is angyali tettekre lettünk képesek. Aki Krisztusban van az szent és angyali természetű. Gyertek, ünnepeljünk, mint az angyali seregek, hogy a Megváltó megszületett! „Mert úgy szeretete Isten e világot, hogy egyszülött fiát adta, hogy aki hiszen őbenne el ne vesszen, hanem örök élete legyen!” (János 3 16).

Kettős keresztelő 2020 december 13-án

A híveket ez alkalommal is a szolgálattevő Tárnok Eszter presbiter és férje, Stefan Fahner fogadta a sajálatos virus megbetegedések miatt. Ők nyitották, szellőztették és zárták az épületet 14 óra és 18.30 között. --- Falinaptárak (erdélyi református) kerültek terjesztésre. Köszönettel Nagy Tibor Sándor lp. testvérünknek. Kelemen Csongor testvérünk elhozta a vadonatúj erdélyi énekeskönyveket, tehát ezáltal is egyszerűsödik a liturgia összeállítása. Nagyon köszönjük. A Katolikus falinaptárak is megérkeztek Kidéből! Szabó László unitárius egyházi főtanácsos elküldte postán az unitárius falinaptárakat, ezt is köszönjük!

Téglásy Sándor webmaster testvérünk hirdette meg az istentiszteletet a facebookon, Deuten Makkai Réka testvérünk online módon tette közzé az istentisztelet-ről készült felvételt= filmet a facebook oldalunkon.

Az istentisztelet első részében történt a keresztelés:

- A dronteni Tóth Norbert és Tóth Timea szilágycsehi testvéreinknek a Liam nevű kisfiát Isten kegyelméből a szent kereszttség sacramentumában részesítettük, akárcsak a másik kisgyereket, akinek a neve Sarah Flier. Szülei: a kárpátaljai Lőrincz Anikó és Martin Flier, lakóhelyük: IJsselmuiden;

Lekció: 2 Thesszalonika 2; Ige: János 14: 1-3, és bevált az új énekeskönyvek használata.

Fényképeket Nagy Tibor Sándor lp. készített.

Finomabbnál finomabb süteménnyel és egyéb falatokkal ajándékozta meg Urbán-Kátay Emőke a jelenlévőket, különösen a Hágából érkező Hágai Kvintett tagjait. Tárnok Eszter és Stefan Fahner szintén rendkívüli szendvics és sütemény adaggal jelentkezett. --- Más családok ez alkalommal is bőségesen ajándékoztak szendvicsket és süteményeket.--- /Istentisztelet után a hívek Hannienak és Hermán M. János atyáknak is készítettek szeretetsomagot, beteg állapotukból való kilábolási jókívánságok kíséretében.

Gyermekekkel foglalkozott Rohaan Éva --- Üdvözléseket, koordinálást: Kelemen Csongor végezte beleérzéssel.

Tárnok Eszter presbiter adta át a könyvajándékainkat, ugyanazt, mindkét családnak: Életvédelem-magzatvédelem; Reformáció és Máté evangéliuma. A Szomor Attila féle keresztelési emléklapot nagyszerűen díszítette a a szilágycsehi, illetve a derceni templom stilizált rajza!!! Köszönjük a nyomtatást Urbán Ákosnak!

Hollandiai híreink
Hollandiából

Komarnicki Egon 100 éves

2020 október 19-én 100. születésnapját ünnepelte dr. Komarnicki Egon. Egon a hollandiai magyar római katolikusok oszlopos tagja, évtizedeken keresztül vezette a Magyar Pax Romana Brabanti tagozatát. A Hollandiai Katolikus Magyarok Egyházközségi Tanácsának volt elnöke és más egyházi/világi szervezetek tiszteletbeli tagja. A körülményekre való tekintettel ezt a nagyon ritka születésnapot szűk körben kényszerültünk megünnepelni. A szervezést Egon szomszédasszonya vállalta magára, hogy segítőtől a legnagyobb titokban készüljön elő a nagy meglepetés. A családot és a rokonságot Egon berlini unokahuga képviselte. Az egész napos ünneplésbe délután mi is bekapcsolódtunk. Egon korát meghazudtoló vitalitása a Gondviselésnek tudható be.

Szívből kívánunk neki jó egészséget, sok örömet és a jó Isten áldását! Kívánjuk, hogy még nagyon sokáig üdvözölhessük Öt körünkben! (Tápai Katalin)

-Nt.Paksy János testvérünk biztonságosnak tűnő otthonból (Kennemerhart/Overspaarne) üdvözlí ismerőseit az ünnepek alkalmával. Tineke és Peter Ingwersen atyáknak továbbította Paksy tiszteletes választott Igéjét: Onze tijden zijn in Gods handen (Ps. 31).

-Nagy öröömünkre szolgál Téglásy Sándor webmester testvérünk kielemező beszámolója, amelyet köszönettel fogadunk és a presbiteri gyűlés alkalmával a jövő héten megbeszélünk. Reméljük, hogy jövőre is vállalhatja ezt fontod szolgálatot.

– FONTOS tudni és reakészülni: 2021 januárjától délután fél háromkor kezdjük az istentiszteleteink tartását.

-Katolikus és református falinaptárokról gondoskodott Nagy Tibor Sándor kidei lelkipásztor testvérünk. Unitárius falinaptárakat nt. Szabó László unitárius püspöki tanácsos küldött Kolozsvárról. --- Anyakönyvi nyomtatványokat (keresztelés, konfirmáció, esküvő, temetés) és családkönyvi íveket (esetleg egybekötve) szívesen fogadunk és hozzájárulunk a költségekhez.

Zwollei istentiszteletek látogatottsága 2020-ban:

2020 jan. 12-én 32-en; febr. 9-én 60-an; márc. 8-án 37-en jöhettünk el a zwollei Plantagekerk templomába. Vírusjárvány miatt április-május folyamán videómegosztásos istentiszteleteken, illetve hétközben bibliaórán vettünk részt, mintegy 15-25-40 résztvevővel, az alkalmakat technikailag Németh Piroska vallásanár szervezte. Június 1-én Urk gyülekezetében 23 résztvevővel tartottunk magyar istentiszteletet. Június 14-én „Testvértalálkozó” mottóval 46-on vettünk részt magyar istentiszteleten Zeist cserkészeti központjában. Július 10-én Zwollében a konfirmációi kikérdezés alkalmával tartottunk áhítatot a Plantagekerk templomában 14

HÍREK

lélek jelenlétében. Július 14-én pedig igehirdetés, konfirmándusok fogadalomtétele és úrvacsoraosztás alkalmával 33 lélek volt jelen a Plantagekerkben tartott XXXVIII. zwollei istentiszteleten. Aug. 9-én a lutheránus templomban 16-on vettek részt az istentiszteleten, aug 23-án 69-en, szept. 13-án pedig a XLI. zwollei istentiszteleten 28 lélek vett részt. Október 11-én 32 lélek, okt. 25-én pedig 26 volt az istentiszteleten résztvevők lélekszáma. November 8-án 28 lélek vett részt az istentiszteleten. December 13-án a jelenlévő felnőttek létszáma 31 felnőtt és 12 gyerek.

Tájékoztató az istentiszteleteink szervezéséről

Presbitériumunk határozata nyomán Hollandia Kereskedelmi Kamarájának a nyilvántartásába jogi személyként jegyeztettük be a Zwollei Magyar Református Egyházközséget. Naam: **Hongaarse Protestantse Gemeente Zwolle. Zwollei Magyar Református Egyházközség.** – Pénztáros: Rostás Kriszta Timea, Zwolle. A számlaszámunk: Hongaarse Protestantse Gem Zwoll NL46 INGB 0006 9360 50

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: **Lutherse Kerk, Koestraat 2-4**, Zwolle, kivéve akkor, amikor a meghívóban másként van említve. Info: jhermanm@gmail.com , Tel: 038-4233247 –Fb.: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/> Honlap: <https://zwolleireformatus.nl/>

A Koestraat 2-4 szám alatti lutheránus templom a 'De Fundatie' múzeum mellett található. (Hátsó bejárat a Potgietersingel felől, ingyenes parkolás.)-

Végül hallgassuk meg Ravasz László karácsonyi igehirdetését 1929-ből: Dr. Ravasz László Karácsonyi prédikációja, 1929 Olvasóinktól a 62. zsoltár üzenetével búcsú-zunk a 2020-as esztendőről. Az én lelkem szép csendesen /Nyugszik csak az Úristenben: <https://youtu.be/aabTyy2NQN8>

LXII. Zsoltár.

Nóta : XXIV. Zsolt. Az Úr bír ez egész.

Az én lelkem szép csendesen Nyugszik csak az Úristenben; Mert csak ő az én idvességem: Ő nekem erős kőváram, Megtartóm és én oltalmam, Minden gonosztól megment engem.

2. Azért szívem! reménységed Csak az Úristenbe vessed; Élő csak az ő segedelmével; Ő nekem magas kőszálam, Oltalmam és erős bástyám; Hogy soha ne tántorodjam el.

3. Az Isten én idvességem, Erősségem, dicsőségem; Bizzatok azért csak ő benne, Előtte ti szíveteket Töltsétek ki lelketeket; Ő legyen lelkünk hiedelme.

4. Ne bizzatok hivságtokban, Hamis ragadozásokban; Mulandó dolgon ne kapjatok; Hogyha sokasul kincsetek, Ahoz ne bizzék szívetek; Mert nem állandó gazdagságtok.

